Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 208 (2455) ■ Субота, 11 листопада 2000 року ■ Ціна договірна

На перехресті віків — відвикаємо читати

«Україна — єдина країна, де будь-яка російська газета публікує негативну інформацію про Україну, в якій видається», — сказав Президент Леонід Кучма на зустрічі з вітчизняними письменниками і книговидавцями. І додав: «Чому ми сором'язливо заплющуємо очі? Хіба це допомагає виховувати людей?». В українському книговиданні — найвищі податки. На одного мешканця України видається аж 0,4 книги, в той час як, скажімо, в Росії та Німеччині — по 12. А іноземні компанії часто працюють без ліцензії.

Скорочення обсягів книговидання загрожує духовною деградацією української нації, має небезпечні наслідки, заявив Президент. За даними Держкомінформу, торік було видано 6282 найменування книг загальним тиражем 21,9 млн. екземплярів. Цей тираж більш як на 50% менший за позаторішній. «Люди просто відвикають читати», — наголосив Л. Кучма.

Кроки на шляху поліпшення ситуації в книговиданні, на думку глави держави, несміливі й неефективні. Зокрема, досі не реалізовано виданий 1998 року президентський указ про підтримку видавничої сфери, парламент не прийняв законопроект про зниження оподаткування в книговидавничій сфері. Школи, особливо в глибинці, зовсім не забезпечені підручниками. Один підручник на клас — уже стало нормою. Навіть, за словами Л. Кучми, в його рідному селі Чайкине.

Учора Президент України підписав Указ про додаткові заходи з державної підтримки національного книговидання і книгорозповсюдження.

11 листопада

■ *1918 р. Німеччина капітулювала перед державами Антанти і США. Кінець першій світовій війні.*

■ *1919 р. Народилися відомі артисти Ольга Кусенко та Юхим Березін (Штепсель).*

■ *1942 р. У Києві в гітлерівських катівнях загинув 11-річний зв'язковий підпільної групи І. Кудрі Казик Гапоненко.*

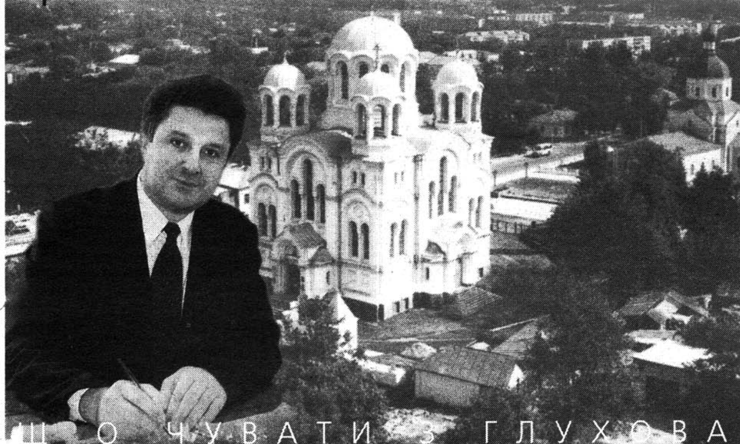
■ *1966 р. Помер прозаїк Леонід Смілянський («Сашко», «Поетова молодість», «Мужицький посол»).*

Є не лише бажання, а й сила тяжіння

Закінчився офіційний візит української парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради Іваном Плющем до Республіки Корея. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», коментуючи підсумки візиту, Іван Плющ сказав, що їх «підбивати зарано, і найголовніше — ніколи не поспішати з підбиттям підсумків». Водночас він відзначив не лише зацікавленість, а й «прагнення південнокорейської сторони наповнити поняття взаємовигідного співробітництва реальним змістом». За його словами, це підтверджує зустріч з Прем'єр-міністром Республіки Корея Лі Хан Донгом. Іван Плющ також відзначив схожість «1000-річної історії» українського і корейського народів. «Є не лише бажання, а й сила тяжіння, і дай Боже, щоб вона наповнилася реальним змістом», — сказав Голова ВР. Він також повідомив, що на своє прохання українська делегація отримала Податковий кодекс Республіки Корея, котрий буде використано під час доопрацювання вітчизняного Податкового кодексу.

Івана Плюща у поїздці супроводжувала група підприємців. Представники українського підприємства «Мотор-Січ» і корейської компанії «LG International» підписали контракт, який передбачає закупівлю у «Мотор-Січі» авіаційних двигунів для вертольотів.

Що чувати з Глухова

Якщо йдеться про Глухів, не варто робити дешевих здогадів, мовляв, це глушина, або тут на вухо тугі. Глухів — місто з тонким і навіть витонченим музичним слухом. Тут народилися двоє титанів нашої духовної музики — Бортнянський та Березовський. Саме сьогодні тут свято, п'ять літ від заснування Глухівського земляцтва, й зібралося багато хороших людей з усієї України. Ми ж побували там на тиждень раніше, під час днів «Голосу України» на Сумщині.

Про наші враження читайте на 4-й сторінці.

На фото: міський голова Глухова Микола Деркач.

У номер

Хліб подешевшав

У Криму ціни на пшеничний хліб з борошна першого гатунку зменшились у вересні майже на 4%.

Вартість цього виду хліба знизилася також в Одеській області, зате в Запорізькій області хлібобулочні вироби із пшеничного і житнього борошна подорожчали на 2%, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

На інші харчові продукти, крім овочів і фруктів, ціни зросли в усіх регіонах.

Зроблено багато, але цього замало

У Верховній Раді України відбулася зустріч першого заступника Голови ВР Віктора Медведчука та керівників депутатських фракцій і груп з Президентом Європейської комісії Романо Проді. В. Медведчук назвав відносини з ЄС «стратегічно пріоритетними» для нашої держави і підкреслив важливість систематичних зустрічей українських депутатів з представниками Європарламенту. Одним з кроків на шляху до Європи стало створення Національної ради з питань адаптації законодавства України до європейського законодавства.

Торкаючися справ, пов'язаних з Чорнобильською АЕС, Віктор Медведчук ще раз підтвердив рішення про її закриття, але знову запросив представників Єврокомісії взяти участь у міжнародних парламентських слуханнях, присвячених ЧАЕС, що «буде вагомим внеском країн ЄС у вирішення на парламентському рівні питань, які потребують не тільки обговорення, а й конкретних дій».

Романо Проді високо оцінив роботу українських законодавців. На його думку, парламент — «це найвищий орган влади в країні, центр демократії».

Напередодні, на зустрічі Романо Проді з Президентом України, крім проблем закриття ЧАЕС, обговорювалися питання транспортування російського газу до Європи через територію України, вступу нашої країни до Світової організації торгівлі, започаткування консультацій для створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. На прес-конференції, яка відбулася після цієї зустрічі, Президент Єврокомісії заявив: він упевнений, що 16 листопада країни Євросоюзу повинні дати згоду на виділення 24 млн. євро для розв'язання проблем паливного дефіциту, пов'язаного із закриттям Чорнобильської станції.

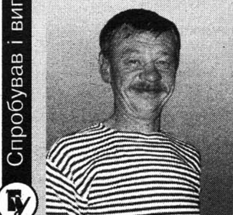
«Сельта»— суперник «Шахтаря»

Футбол. Учора в Женеві відбулося жеребкування єврокубків. Суперником донецького «Шахтаря» в 1/16 фіналу розіграшу Кубка УЄФА став клуб «Сельта» (Іспанія, Віго). Матчі відбудуться 23 листопада і 7 грудня.

Ліга чемпіонів. Другий раунд групових турнірів. **A.** «Валенсія», «Штурм», «Манчестер Юнайтед», «Панатінаїкос». **B.** «Мілан», «Депортиво», «Галатасарай», ПСЖ. **C.** «Баварія», «Спартак», «Арсенал», «Ліон». **D.** «Реал», «Андерлехт», «Лаціо», «Лідс». Нинішнього року відбудуться два тури: 21—22 листопада і 5—6 грудня.

Спробував і виграв

Кавоварка на всі випадки

Сергій Сазонов із села Кізомис, що на Херсонщині, вперше став передплатником «Голосу України». І відразу ж — призером розіграшу: отримав кавоварку. Наче знали в редакції, каже Сергій, як я люблю каву, а особливо після зміни, прилаштувавшись на дивані зі свіжим номером «Голосу України».

Алла БРУСИЛОВА.
Фото автора.

«Залишайтеся з «Голосом»

Як уже повідомляла наша газета, до першого грудня триває акція «Залишайтеся з «Голосом» щодо надання безплатної юридичної допомоги. Головна умова одержання такої допомоги — передплата газети на весь 2001 рік. Ураховуючи зацікавленість наших читачів у цій акції, редакція вирішила опублікувати відповіді на найпоширеніші запитання, що друкуватимуться під рубрикою «Залишайтеся з «Голосом». Залишайтеся з нами, і ми допоможемо вам.

P.S.

■ *Суд призупинив діяльність Фонду держмайна, спрямовану на продаж 20 відсотків акцій АТ «Мотор-Січ».*

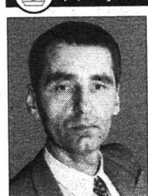
■ *Металургам погрожують антидемпінговими розслідуваннями.*

■ *Президент України — проти ревізії українo-російських домовленостей щодо Чорноморського флоту.*

Одна книга на клас — погана норма

Хто підрубує паростки реформ

Депутат в окрузі

Уряд Віктора Ющенка, який протягом лише восьми місяців перебування при владі погасив 1,5 мільярда багаторічних боргів пенсіонерам, студентам, учителям, уже заслуговує на нашу довіру. У цьому я намагався переконати тисячну аудиторію ветеранів Полтави, котрі 28 жовтня ц. р. зібралися в місцевому палаці культури залізничників. На сьогодні уряд заощадив у Пенсійному фонді понад 300 мільйонів гривень і виконує свою обіцянку щодо підняття розмірів пенсійних виплат. Усе це стало можливе завдяки наведенню порядку на енергоринку, що довгі роки криміналізувався корумпованою владою і тіньовими ділками.

Запропонований у липні віце-прем'єром Юлією Тимошенко і підтриманий Верховною Радою закон про єдиний розподільчий рахунок в енергетичній галузі дав колосальний ефект — державі повернуто понад 5 мільярдів гривень, які люди сплачували за електроенергію, а злочинні ділки ховали ці гроші по закордонних банках.

Під час робочого тижня в окрузі, на зустрічах з полтавськими підприємцями і військовиками, керівним активом обласного центру і Диканського району, освітянами Решетилівського, селянами Полтавського районів, на особистому прийомі виборців ще раз пересвідчився, що багато українських громадян, у тому числі й полтавці, однобоко поінформовані про соціально-політичну ситуацію в нашій державі. Та особливо бідкаються ветерани — вони вимагають повернути їм все й одразу. На їхніх бажаннях паразитують окремі політичні діячі, члени так званого «союзу совєтських офіцеров», а підливають масла у вогонь кримінальні олігархи, з-під контролю яких уряд виводить потужні фінансові потоки.

Ці сили дестабілізують ситуацію і на Полтавщині через навмисне від'єднання в населення електроструму, затримання зарплат вчителям, підняття цін на комунальні послуги, особливо за воду та каналізацію, коли з одного члена сім'ї беруть плату за нібито використаних ним 300 літрів води протягом доби. До речі, один мій виборець повідомив, що, коли встановив у своїй оселі водолічильник, то за сім'ю з трьох осіб почав платити за цю послугу в 4,5 разу менше, ніж раніше.

А візьмемо факти несплачених колишніми головами КСП бюджетних позичок, 32 мільйони яких лише за останні два роки видано їм з бюджету Полтавщини та районних бюджетів області.

А приховані понад два мільйони гривень від оподаткування і виплати зарплат та дивідендів на ВАТ «Полтавський тепловозоремонтний завод», де давно порушено кримінальні справи, але майже півтори тисячі пересічних робітників і акціонерів й досі не одержали зароблене!

Був я у приміському селі Мачухи Полтавського району, де збунтувалися 265 сімей-орендодавців. Під час реформування КСП вони попідписували незаповнені бланки договорів із колишнім головою КСП, а тепер керівником СТОВ «Дружба», а той ні городів вчасно не виорав, ні обіцяних дивідендів не виплатив. Варто замислитися ось над чим: торік 85 відсотків голів КСП довели очолювані ними господарства до банкрутства і раптом знову захотіли керувати вже приватно-орендними колективами. Виходить, раніше дурили своїх односельців, роками не сплачували їм заробленого, а отже й до Пенсійного фонду нічого не відраховували. Все списували то на погоду, то на паритет цін, а собі, родичам, вищому агропромисловому начальству будували особняки.

І ось у Мачухах, та й з інших сіл маю такі сигнали — похапцем розпродують, розтягують останнє колгоспне майно, худобину вирізають, корита з ферм ріжуть і за копійки здають на металобрухт, а селян і далі обдурюють. (Мачушани вирішили передати свої наділи фермеру Миколі Грибу.) І все це діється під боком районного і обласного начальства.

Отака безконтрольність, кругова безвідповідальність з боку владних структур, а часто й зумисні дії окремих антидержавних налаштовників, здебільшого колишніх номенклатурників, на мою думку, і спричиняють логічний спротив населення до всієї влади і є підґрунтям для деструктивних сил підрубувати перші паростки справжніх реформ, що їх провів новий український уряд.

Через підконтрольні пресу, радіо, телебачення корумповані ділки формують думку населення про нібито неспроможність Віктора Ющенка та його команди навести порядок. Вони всілякими методами щодня, щогодини дискредитують дії Прем'єр-міністра і у Верховній Раді, і навіть у самому уряді, користуючись тим, що не В. Ющенко, а Президент призначає міністрів. До речі, сам Л. Кучма жодного разу не захистив уряд і Прем'єр-міністра від нападок, а відтак і його представники в регіонах діють адекватно.

Демократичну, правову Україну треба будувати шляхом політичної структуризації суспільства, а для цього потрібно прийняти закон про політичні партії. Прозорою має бути фінансова діяльність влад усіх рівнів: від села до столиці, а отже, на часі — реформа міжбюджетних відносин. Потрібно підтримати незалежні від влади і грошових мішків засоби масової інформації, а отже, припинити гоніння на ті часописи, що сміливо кажуть правду про владу, намагаючись очистити її коридори від шахраїв і пройдисвітів.

Звітуючи перед виборцями, повідомив, що в жовтні Верховна Рада проголосувала за мій депутатський запит щодо захисту колективу викладачів і студентів Полтавського політехнічного коледжу, в якого сусіди-міліціонери з обласного УМВС вирішили забрати приміщення.

Олександр КУЛИК,
народний депутат України,
виборчий округ № 145.

Критика, але не відставка

Я не належу до таких політичних сил, яким вигідна відставка уряду Віктора Ющенка, — заявив на засіданні Всеукраїнського прес-клубу асоціації працівників ЗМІ перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук. Розмови про відставку можуть бути, зауважив він, однак це не вигідно політичним силам, які діють в інтересах держави. На його думку як народного депутата і як політика, сьогодні не час для політичних пристрастей і «розборок» довкола формування нового складу Кабінету Міністрів і призначення прем'єра. Адже сьогодні, коли утворилася і запрацювала парламентська більшість, з'явилася, як було сказано, історична можливість для конструктивної співпраці уряду, Президента, Верховної Ради. Сьогодні, наголосив Віктор Медведчук, необхідно працювати над прийняттям до кінця року бюджету 2001, низки кодексів тощо.

Разом з тим, перший заступник глави парламенту не виключив критики політиками, в тому числі і його однопартійцями, окремих дій уряду, але з боку СДПУ(о), як зауважувалося, ця критика нині не може бути фронтальною хоча б тому, пояснив Віктор Медведчук, відповідаючи на одне із журналістських запитань, що СДПУ(о) не готова сьогодні взяти на себе відповідальність за формування нового уряду, та й потенціал нинішнього Кабміну «відповідає тому, що може бути зроблено в інтересах України».

До речі, відповідаючи на одне із журналістських запитань щодо свого особистого ставлення до деяких представників уряду, зокрема і віце-прем'єра Юлії Тимошенко, Віктор Медведчук нагадав, що вирішувати долю того чи того урядовця, його відповідність своїм функціональним обов'язкам — це прерогатива керівника уряду і глави держави.

Анатолій БЕНЬ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтями 133^1, 133^2 такого змісту:

«Стаття 133^1. Порушення правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту

Здійснення регулярних перевезень пасажирів на постійних маршрутах без укладення договору на перевезення пасажирів автомобільним транспортом або без паспорта маршруту —

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності в розмірі двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення правил надання послуг з перевезення організованих груп дітей або туристів —

тягне за собою накладення штрафу на водіїв транспортних засобів від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності — від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відхилення від визначеного маршруту руху автобуса або маршрутного таксомотора, незаїзд на автостанцію (автовокзал), якщо такий заїзд передбачений розкладом руху автобуса або маршрутного таксомотора, —

тягне за собою накладення штрафу на водіїв транспортних засобів у розмірі двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Здійснення перевезень пасажирів таксі, в яких не встановлено або не працює таксометр, —

тягне за собою накладення штрафу в розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Відсутність візуальної або гучномовної інформації для пасажирів про відправлення, прибуття автобусів, вартість проїзду, правила надання послуг та пільги на пасажирському автотранспорті, відсутність візуальної інформації для пасажирів в автобусах і маршрутних таксомоторах, передбаченої Правилами надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, —

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Порушення встановленого режиму праці і відпочинку водія —

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності в розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 133^2. Порушення умов і правил здійснення міжнародних автомобільних перевезень пасажирів і вантажів

Здійснення внутрішніх автомобільних перевезень пасажирів і вантажів на території України транспортними засобами, зареєстрованими в інших державах, або міжнародних двосторонніх чи транзитних перевезень пасажирів і вантажів без відповідного дозволу, а також порушення особливих умов і правил, зазначених у ліцензії на здійснення міжнародних автомобільних перевезень пасажирів і вантажів, —

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян — суб'єктів підприємницької діяльності, водіїв транспортних засобів від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Абзац восьмий статті 135 після слів «в автобусі міжміського» доповнити словами «і міжнародного».

3. У статті 229:

частину першу після слів «зв'язані з порушенням» доповнити словами «правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту», а після слова і цифр «статті 133» — доповнити словом і цифрами «статті 133^1, 133^2»;

пункт 1 частини другої викласти у такій редакції:

«1) на автомобільному транспорті — директор Державного департаменту автомобільного транспорту — штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; заступники директора Державного департаменту автомобільного транспорту, начальники автотранспортних управлінь Міністерства транспорту України в Автономній Республіці Крим та областях — штраф до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; заступники начальників автотранспортних управлінь Міністерства транспорту України в Автономній Республіці Крим та областях — штраф до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; контролери автотранспортних управлінь Міністерства транспорту України в Автономній Республіці Крим та областях — штраф до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

4. Частину першу статті 258 після слова і цифр «статті 127» доповнити словами і цифрами «частинами третьою, четвертою і п'ятою статті 133^1».

5. У частині другій статті 276 слово і цифри «статтею 139» замінити словом і цифрами «статтями 133^1, 133^2, 139».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 жовтня 2000 року.
№ 2029-III.

«Просто покататися» не вдасться. Сядете на п'ять років

ЗАКОНОДАВець

НОВА НОРМА. Кримінальний кодекс доповнено статтею 194-1, а також істотно змінено редакцію ст. 215-3 цього кодексу. Це передбачено прийнятим ВР і підписаним Президентом України Законом України «Про внесення змін до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України та Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку з посиленням відповідальності за незаконне заволодіння транспортними засобами».

ЦЕ, ЗОКРЕМА, ОЗНАЧАЄ, що:

а) у нашій країні запроваджено кримінальну відповідальність за знищення, підробку або заміну ідентифікаційного номера двигуна, шасі або кузова транспортного засобу, або заміну без дозволу відповідних органів державної влади номерної деталі з ідентифікаційним номером транспортного засобу (ст. 194-1 КК).

б) відтепер ст. 215-3 КК ***передбачено відповідальність не за угон транспортних засобів без мети їх крадіжки, як це було до зміни її редакції, а за незаконне заволодіння транспортним засобом.*** Під незаконним заволодінням транспортним засобом мається на увазі вчинене умисно, з будь-якою метою протиправне вилучення будь-яким способом транспортного засобу у власника чи користувача всупереч їх волі. Таким чином, новою редакцією ст. 215-3 КК охоплюються: угон транспортних засобів, заволодіння ними шляхом крадіжки, грабежу, розбою, шахрайства, вимагання, викрадення шляхом зловживання посадовим становищем.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що за заволодіння транспортним засобом закон передбачає суворішу відповідальність, ніж за злочинне заволодіння будь-яким іншим майном. Так, за просту крадіжку транспортного засобу санкція ч. 1 ст. 215-3 КК встановлює максимальне покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років (тоді як максимальним покаранням за крадіжку державного, колективного чи індивідуального майна —позбавлення волі на строк до трьох років). А за розбій з метою заволодіння транспортним засобом — від десяти до п'ятнадцяти років.

Разом з тим ч. 4 ст. 215-3 КК передбачає можливість звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка незаконно заволоділа транспортним засобом (такого положення вітчизняне кримінальне законодавство раніше не знало, не поширюється воно зараз і на випадки незаконного заволодіння іншим, крім транспортних засобів, майном). Зазначене звільнення можливе лише за ст. 215-3 КК, коли особа: 1) вперше вчинила дії, передбачені ст. 215-3 КК; 2) добровільно заявила про це правоохоронним органам; 3) повернула транспортний засіб власнику; 4) цілком відшкодувала завдані збитки. Однак на таку милість не можуть розраховувати ті, хто незаконно заволодів транспортним засобом, вдаючися до насильства чи погрози його застосування.

Звертаємо увагу також на те, що ***за будь-яке незаконне заволодіння транспортним засобом кримінальна відповідальність настає з моменту досягнення особою 14-річного віку.*** Тоді як кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння іншим майном в низці випадків можлива лише в разі досягнення особою 16 років.

ДЛЯ ДОВІДКИ: Верховна Рада прийняла закон 21 вересня ц. р., після підписання Президентом України він набрав чинності з 24 жовтня. З повним текстом закону можна ознайомитися в «Голосі України» від 2 листопада ц. р.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

Арбітражний суд: енергетики, ви не праві!

Скандал

У Кіровограді сталася надзвичайна подія: споживачам електроенергії вирішено повернути відібрані у них гроші у розмірі 360 тисяч гривень.

Арбітражний суд області визнав дії ВАТ "Кіровоградобленерго", яке підвищило тарифи на електроенергію, незаконними.

Спочатку монополістам про це сказали в обласній державній інспекції з контролю за цінами. Енергетики з нею не погодилися і поскаржилися арбітрам: мовляв, рішення інспекції про те, що з населення неправомірно стягували 15,6 коп. замість 13, треба відмінити. Суд позов не задовольнив, мотивуючи рішення тим, що тарифи на електроенергію встановлює лише Національна комісія регулювання електроенергії України. А ще у травні ц. р. НКРЕ постановила: міському населенню платити 13 коп. за кВт/год, а сільському —12. З того часу ціни не мінялися.

Отже, енергетики, вилучивши із сімейних бюджетів тисячі гривень, мають намір оскаржити рішення арбітражного суду. Такої б наполегливості та можновладцям...

А що ж самі кіровоградці?

Рішення арбітражного суду вони підтримали.

Ігор Коновалов, безробітний інженер:

— Дуже неприємно, коли з нас роблять дурнів. Я згоден платити оті 2,6 копійки, якщо мені аргументовано пояснять, чому.

Оксана Іващенко, науковий співробітник:

— Приємно усвідомлювати, що держава в особі Арбітражного суду захистила споживача. От якби тепер зобов'язали "Кіровоградобленерго" врахувати ті гроші під час розрахунків за електроенергію в майбутньому.

Галина Степанова, пенсіонерка:

— Нам радять звертатися до суду з позовами про відшкодування сум, незаконно взятих енергетиками. Але ж це чергове знущання з ошуканих. Де взяти сил і часу для ходіння по судах?!

Начальник інспекції цін Кіровоградської області Олександр Сергатий визнав рішення суду справедливим.

— Воно правильне хоча б тому, що, згідно з чинним законодавством, фізичні особи не є платниками податку на додану вартість, — каже керівник.

Олег БОНДАР, Іван ІЛЛЯШ.

Фотофакт

Більш як 40 картин відомих київських художників виставлено на VI осінній експозиції, яка проходить у столичній галереї «Лавра». Вона продовжує цикл виставок головного управління культури Київської міськдержадміністрації, присвячених 2000-літтю Різдва Христового.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Залишайтесь з «Голосом»

Альтернатива є

Чи можна достроково припинити проходження альтернативної служби?

Є. КЛИМ.

Чортків.

Так, можна, у разі визнання громадянина за станом здоров'я непридатним для подальшого проходження служби.

Для підтвердження цього факту Комісія у справах альтернативної (невійськової) служби за зверненням службовця видає йому відповідне направлення до військового комісаріату для огляду військово-лікарською комісією (ВЛК). У разі визнання громадянина за станом здоров'я непридатним для подальшого проходження військової служби Комісія на підставі висновків ВЛК приймає рішення про дострокове припинення альтернативної служби.

Наталія ГЕЛЕТКО.

Соцопитування

Пропорційна система — не червона загроза

Якби вибори до Верховної Ради відбулися наступної неділі на пропорційній основі (за партійними списками), політичний розклад сил у парламенті практично не змінився б. Такого висновку дійшов Інститут політики за підсумками загальнонаціонального опитування політичних уподобань громадян. Чотиривідсотковий бар'єр подолали б Компартія, Соцпартія, СДПУ (о), Народний рух України Г. Удовенка, НДП, Партія зелених, «Реформи і порядок», «Батьківщина». Проблеми із заповітним рубежем виникли б у прогресивних соціалістів, рухівців на чолі з Ю. Костенком, «Демократичного союзу». На думку політологів, незважаючи на те, що нині в Україні зареєстровано 106 політичних партій, на наступних парламентських виборах реальна боротьба точитиметься лише між десятьма з них.

«За даними дослідження, парламентська більшість усе одно була б не в лівих, — каже директор Інституту політики Микола Томенко. — У її складі працювало б 266 депутатів, а в меншості — 184. Тож власне пропорційна система виборів не несе червоної загрози».

Ганна СПЕДЧУК.

На науку зрячим

13 листопада — Міжнародний день сліпих

Цей день пов'язаний з подією 200-літньої давності, яку вважають початком масового навчання інвалідів із зору. Сталося це в листопаді 1784 року. Під впливом ідей Дені Дідро, який у 1749 році опублікував свій «Лист про сліпих на науку зрячим» («Лист про сліпих як напучення зрячим»), французький чиновник Валентин Гаюї на власний кошт розпочав навчання незрячого юнака, який виявив неабиякі здібності. Паризька академія наук високо оцінила педагогічний досвід Гаюї і допомагала в організації першої школи для сліпих. Нині це Паризький національний інститут сліпих. Згодом той самий Гаюї заснував таку школу в Петербурзі.

В Україні найстарішою є Львівська спеціальна школа-інтернат № 100 для сліпих дітей. На сьогодні в нашій країні налічується п'five шкіл для сліпих дітей і 23 — для слабозорих. Незважаючи на матеріальну скруту, проблеми з вищою освітою та значним зменшенням книгодрукування спеціальним шрифтом, десятки інвалідів із зору мать наукові звання, викладають у вузах і технікумах, працюють учителями, юристами і музикантами.

Іван ТАРАН, головний редактор видань УТОС.

Міністрові освіти сподобався вересень

За словами міністра освіти та науки Василя Кременя, заборгованість у його системі становить нині 600 мільйонів гривень.

Причому найбільше держава завинила профтехосвіті —близько 18 мільйонів гривень.

Найбільше — від 0,6 до 0,9 місячного фонду заробітної плати — винні освітянам у Херсонській, Івано-Франківській, Хмельницькій, Одеській, Тернопільській областях та в Криму.

Міністрові дуже сподобався вересень, бо напередодні Дня знань уряд перерахував його відомству 120 мільйонів гривень. А, отже, і посприяв істотному зменшенню боргів місцевих бюджетів перед освітянами, і створив приємний прецедент: цього року вперше навчальний процес був безперервний у всіх закладах освіти.

Митниці за державу болить, а нам — за класика

У листопаді запровадять митне оформлення природного газу, закачаного у газосховища держави.

Про це повідомив на брифінгу заступник голови Держмиткому Ігор Соболь. Посилення митного контролю — річ не зайва, а для бюджету навіть корисна. Попри те, що оформляти доведеться здебільшого транзитний газ. Адже з 14,8 мільярда кубометрів природного газу в сховищах 11,7 — власність РАТ «Газпром».

Водночас звідти у НАК «Нафтогаз України» і на ім'я віце-прем'єра Юлії Тимошенко надійшов черговий ультиматум: якщо не припиниться несанкціонований відбір газу в листопаді, подамо в суд. Зауважте, ультиматум спирається на гіпотетичні розрахунки і прогнози, через це — і некоректний, і суперечливий. До речі, підписався той самий заступник глави правління РАТ «Газпром» Олександр Пушкін.

У номер

Київ

З другого пострілу

Кабінет Міністрів збирається достроково викуповувати свої боргові зобов'язання у вигляді облігацій державної позики (ОВДП).

Принаймні, уряд схвалив постанову, згідно з якою Мінфін планує погашати ОВДП в рахунок боргів підприємств перед бюджетом. Це добре, бо сприятиме водночас скороченню державного боргу країни (внутрішні борги накопичуються дуже стрімко), підвищенню платоспроможності самих підприємств і пожвавленню діяльності на ринку цінних паперів.

Слід зауважити, що вбити одним пострілом усіх зайців Міністерство фінансів вже пробувало торік, але тоді підприємства так і не вийшли на «полювання».

Одним абзацом

■ **На ринках Чернігова в четвер заборонено реалізацію сиру та сметани у зв'язку зі зростанням захворюваності на дизентерію. Хоча збудник хвороби не виявлений у будь-яких продуктах харчування. Заборона на продаж кисломолочних продуктів спричинена тим, що дехто з тих, хто захворів, вживав куплені на ринку молоко, сметану, сир. СЕС рекомендувала населенню обов'язково кип'ятити молоко перед вживанням.**

■ **«Регіони України». Таку назву має програма Укрсоцбанку, яка започаткована на Херсонщині. В основі програми — реалізація взаємних інтересів банку та клієнтів.**

■ **Одеська обласна станція переливання крові стала першою в країні станцією, що одержала ліцензію Міністерства охорони здоров'я України на право займатися діяльністю з приймання, зберігання та переробки крові.**

■ **Сьогодні кримська компанія «Чорноморнафтогаз» розпочала перший етап освоєння перспективного Східно-Казантипського родовища. Почато передпроектні роботи: вибір майданчиків для бази і трас газопроводу та складання проектно-кошторисної документації. З нового року тут почнуться будівельні роботи, повідомляє наш власний кореспондент Віктор Хоменко.**

■ **У Луцьку на спортмайданчику знайшли повішеним 24-річного чоловіка. А через кілька днів у своєму помешканні таку само смерть заподіяла собі його двадцятирічна дружина. Сиротою залишилася дев'ятимісячна дитина.**

■ **Учора в Крим, на батьківщину, привезли тіло загиблого на атомному підводному човні «Курськ» 22-річного мічмана Михайла Бочкова, якого сьогодні ховатимуть у Севастополі.**

■ **Лише півтора десятка молодих сімей Миколаївщини мають шанс одержати нинішнього року пільговий кредит на спорудження власного житла. А бажаючих тут близько 1500. Із спеціально створеного фонду сім'ям виділили 340 тисяч гривень та ще 50 тисяч передбачили в облбюджеті.**

Фотофакт

Симон Петлюра мріяв створити в Парижі український культурний центр. Це здійснилося лише за чотири роки по його смерті.

***На знімку**: могила Симона Петлюри в Парижі.*

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

Що чувати з Глухова

(Початок на 1-й стор.)

У нас є міста, де киянин раптом відчуває, що наша столиця — не найбільше місто країни. Йдеться не про фізичні виміри, а про відчуття обжитості й освоєності простору, освоєності навіть не вшир, а ніби вглиб. Тому Історія здається тут близькою й незаштукатуреною. Таке відчуття кияниновi легше пережити десь у Львові чи Одесі. Але коли це станеться в маленькому райцентрі, сам собі не віриш, однак це так. В усякім разі, глухівська аура цілком співмірна з київською. Можливо, саме це колись відчув Микола Терещенко і поставив у рідному Глухові собор Трьох Анастасій — як Володимирський у Києві, а в чомусь, може, й кращий. У Києві ще є кіностудія Довженка, а в Глухові зберігся будиночок, де юний Довженко вперше побачив кіно. Ні, далі ми ні слова не напишемо про глухівську історію, бо вона дуже щедра, і гріх кількома рядками переписувати наспіх те, що творилося тисячу літ. Глухів, як відомо, був гетьманською столицею. Можливо, тому його не любили володарі інших столиць. Приміром, цариця Катерина забороняла йому відбудовуватись. А за часів Хрущова влада вирішила знести Троїцький собор як аварійний (навіть намалювали на стінах тріщини). Зачепили два танки тросами, а собор стоїть. Порвали тросів двадцять, а тоді підклали динаміт. Ні, більше не будемо про історію. Все одно краще не розкажемо, ніж глухівський журналіст та історик Віктор Заїка, котрий водив нас містом.

Міський голова

Міський голова Глухова має прізвище Деркач. Прізвище, звісно, наводить на певні аналогії (у-у-у — ес-бе-у!). Нам навіть десь хтось сказав, що ці аналогії небезпідставні, і ми, їдучи сюди, вигадували різні хитрі запитання на кшталт: «Так ви, значить, не того, не цилюрника синок?». З'ясувалося — ні, навіть не родичі. Ми спершу жалкували, але недовго, бо 45-річний Микола Андрійович і сам по собі особистість цікава. Він народився в лісі й до шести літ жив там, бо батько його був лісником на Путивльщині. Вийшовши з лісу, майбутній глухівський міський голова вчився (технікум, економічний факультет Сумського університету), працював на глухівських підприємствах на посадах малих і великих, аж до заступника мера міста по комунслужбах, 1994-го обраний головою виконкому, потім обраний на другий термін.

Заповідник

Можливо, походження пана Деркача справило певний вплив на глухівські події. Адже людина, народжена в лісі, по-особливому ставиться до всього живого. А в Глухові архітектура та історія — дуже живі поняття. Отож Микола Деркач добився того, що в Києві, в Кабміні, прийняли постанову: з 1998 року місто стало Державним історико-культурним заповідником. Як правило, роблять навпаки: віддають державну власність у комунальну, бо держава все одно «не тягне». До того заповідник (52 споруди історико-культурного значення!) й був на місцевому бюджеті, але 52 пам'ятки — аж надто щедро навіть для обласного міста, не лише для районного! Тепер фінансується з держбюджету, є програма його комплексного розвитку до 2005 року. Що дають? Торік виділили 300 тис. грн., цього року — сто тисяч. На наступний планується 2 млн. 300 тис. Деркач каже: «Ми працюємо над тим, щоб ці кошти в держбюджеті були записані окремим рядком, бо інакше нічого не одержимо!».

Земляки й однофамільці

Коли тобі в райцентрі кажуть — «ми працюємо над окремим рядком держбюджету», ти думаєш: або ці люди надто самовпевнені, або в них у Києві хтось є. Щодо упевненості, то це якість суто глухівська: триматися на рівних зі столицями. А щодо «хтось є» — то й справді є, і багато. Коли ви триматимете в руках цю газету, всі вони зберуться до Глухова, і серед них будуть передусім ті, хто звідси родом: актриса Ада Роговцева, Юрій Шемшученко, директор Інституту держави і права, Володимир Науменко, директор Інституту економіки, Анатолій Золотарьов, колишній голова Корпорації промбудматеріалів, Володимир Лушкін, глава Житомирської облдержадміністрації. Ну а київські Деркачі? «Наш депутат Андрій Деркач дуже любить Глухів, навіть книгу про місто написав, ми маємо від нього справжню підтримку. Та ні, ми просто однофамільці. Втім, у Києві є ще один Деркач, Олександр Віталійович, голова правління банку «Аваль». Оцей Деркач, може, й родич, бо його бабуся родом з тих місць, де я ріс, там півсела Деркачів! У кожнім разі, банк «Аваль» дуже допомагає нам, зокрема спорт підтримує. Ви знаєте, що збірна команда України з біатлону на 90 відсотків складається з глухівців?».

Калорифер не брати!

Цей розділ нашої повісті буде найменшим, але вражаючим: ми, знаючи реалії наших райцентрів, узяли з собою до Глухова власний калорифер, щоб уночі не замерзнути. Калорифер не згодився: Глухів вчасно почав опалювальний сезон, тут зроблено попередоплату на листопад за енергетеплоносії, й до зими місто готове.

Обов'язкові дані

Варто зауважити: газ до Глухова прийшов тільки 1995 року. Нині всі котельні переведено на газ, зроблено нову схему теплопостачання міста (було 87 котелень, стало 12), щороку будується близько 15 км газових мереж, дійшла черга й до газифікації приватного сектора (50 відсотків коштів — державні, а 50 — від населення). Йде активна боротьба за зменшення вартості газу, вживають енергозберігаючих заходів.

Що в поштових скриньках

Колись тут були потужні «поштові скриньки» — «Сатурн», «Електропанель». Роботи вистачало. Тепер рівень безробіття — один з найбільших на Сумщині, 11 відсотків. Нинішнє безробіття перебірливе: утворено приблизно 200 нових робочих місць на заводі агрегатних вузлів і «Електропанелі», але на 150 — 200 гривень іти ніхто не хоче. Втім, район прикордонний, і рівень життя має навіть вищий за інші міста. Вищі й ціни на ринку, що свідчить про купівельну спроможність населення. Багато хто працює в Росії — кордон поруч.

Але повернемось до «поштових скриньок» та інших колись потужних підприємств. Нині триває другий етап приватизації, контрольні пакети акцій викуповують потужні власники (вітчизняні, переважно київські, сумські). Це дає результат. Приміром, у м'ясокомбінат вкладено понад 1,5 млн. грн. інвестицій. Завод «Сатурн» викуплений Агрохімсервісом. Боргу поки що 800 тисяч, але завод вже працює й дає продукцію. Завод «Електропанель», що працював колись на нафтопереробний комплекс СРСР, тепер потроху робить те саме для України (електроустаткування для нафтових компресорів). Об'єми ще малі, але з тими, хто викуповує контрольний пакет акцій, укладається обов'язкова угода про збільшення числа робочих місць та обсягів виробництва. І вже цього року ті обсяги до грудня мають зрости втричі а наступного — уп'ятеро.

Малих чимало

Серед 130 малих підприємств міста, окрім тих, що «купи-продай», є кілька справді цікавих. Приміром, «Модуль». Це колишні фахівці «Сатурна» випускають термоохолоджувальні батареї для медицини, торгують сьогодні з усім світом, працюють прибутково, середня зарплата 400 гривень. Є ще «Мобус» (про нього окремо). Ще МП «Автопричепи» — керує колишній головний інженер заводу агрегатних вузлів. Тут роблять популярні автопричепи, одно-, двоосьові, для легковиків.

Необов'язкові дані

У місті зареєстровано 950 фізичних осіб, що займаються підприємницькою діяльністю. Вся торгівля, побутсервіс і громадське харчування приватизовані, завдяки чому в місті якоюсь мірою наведено порядок. Усі вони прибуткові, але, зауважує пан Деркач, намагаються працювати збитково. Це — парадокси епохи недосконалих законів. Від тих парадоксів міська влада страждає не менше, ніж підприємці. Тому й запропонувала: давайте страждати разом. Мало це такий вигляд: підприємців запросили й розказали, що нині у школах харчуються безплатно близько 700 душ, а всього учнів 4600, їм усім треба обідати. Це наші діти? Наші. Тож допоможіть нам їх годувати. І підприємці допомагають. Окрім того, що й податки платять. Язик не повертається назвати це незаконним, оскільки місцева влада (і не лише в Глухові) поставлена державою в таке становище, з якого іншого виходу й нема, аніж отак домовлятися зі своїми підприємцями.

Деркач назвав цифри: динаміка росту товарообігу за 9 місяців 1999-го і 9 місяців 2000-го — 164 відсотки. Він каже, що навіть у тій економічній ситуації, яка є, можна жити й отримувати доходи.

Хліб Отаманський

Колись Глухів був центром хліботоргівлі на Лівобережжі. Можливо, через те місцеві пекарі злегка іронічні до приїжджих. Олександр Ребченко, директор Глухівського хлібокомбінату, зустрів нас словами: «Наше містечко маленьке, і спасибі, що ви не забули, що ми тут вроді як живем і працюєм!».

«Вроді як живем і працюєм» означає, що комбінат випускає 7—8 сортів хліба (щодоби 13—14 тонн). Шість комбінатівських машин розвозять хліб по всьому району і ще у три сусідні. Зниження виробництва немає. Ціни майже київські. «У вас у Києві трохи дешевше, бо там же Київмлин, та й Омельченко знаходить способи отримувати щось із бюджету. Ну нічого, цього року в нас з'явився інвестор, «Агроконтракт», головне — що це внутрішній інвестор!». Їхній фірмовий хліб зветься Отаманський, на місцевий смак: тут люблять суміш житнього й пшеничного борошна.

І витанцювалось!

Був собі у Глухові офіцерський клуб, аварійний, танцювати там не ризикували. Прийшли хлопці, викупили його. Тепер це приватна фірма «Мобус», і вже вісім літ усе там танцює: роблять усілякі (окрім стільців) меблі на замовлення. У «Мобусі» працюють 25 осіб, заробляють добре, щомісячна реалізація до 35 тисяч гривень. Замовлень вистачає. В області є подібні підприємства, але тут дешевше і якісніше. Директор фірми Анатолій Москаленко. Цікаво, що сам він автомеханік. Але колись одержав квартиру, а не мав грошей на меблі, отож зробив їх сам, як душа бажала. І гарно вийшло (мабуть, гени від діда і батька, вони любили дерево). Спершу Москаленко сам і був автором—розробником продукції фірми, тепер є ще Сергій Шутько. Фурнітуру (бо в нас надто дорого) завозять з Польщі, це вигідніше, навіть при тому, що треба платити мито. Москаленко каже: у нас, як і в Польщі, є такі само заводи, де роблять шурупи-гайки, але вони стоять, а чому — не знаю! Але то вже клопіт не його, а інших танцюристів, котрим відомо що заважає.

Ідеально круглий стіл

Ні, це сюжет не про меблі, а про те, як ми проводили в Глухові «круглий стіл» з проблем місцевого самоврядування. Ця подія для нас була цікава не стільки сама по собі, скільки як яскравий прояв особливого глухівського менталітету. Уявіть собі: зібралися всі керівники управлінь та відділів міськвиконкому й доповіли гостям з Києва: мовляв, не турбуйтеся, все у нас робиться згідно з Законом про самоврядування. Гості (тобто ми) кажуть: «Та ви не бійтеся, що ми з Києва, ми ж знаємо, що закон законом, а реально місцеві бюджети всюди бідні, й що тут вдіє територіальна громада?». А господарі «столу» знов акуратненько так відповідають (щоб, мабуть, не образити гостей з Києва, де оті закони приймаються і бюджети розподіляються): «Еге ж, проблеми є, та ми стараємось їх долати!». Ми в розпачі — надто «круглий стіл» виходить! І кажемо: «Гаразд, ну а як держава завтра пошкодує грошей на ваш Заповідник — що тоді?». Глухівці й тут вірні собі: «А в законі сказано, що держава не може так вчинити, бо ми такі її дії оскаржимо!» — «Ну, оскаржити — одне, а реально захиститись — інше!». Вони кажуть: «Правда ваша, бюджет наш справді бідний, але ми дбаємо про паритет місцевих і державних інтересів!». Бачили таких? І ми вдалися до недозволеного прийому: «Ну-ну, дбайте про паритет, а держава завтра знов знесе якусь церкву й скаже, що глухівці самі винні, бо не змогли її утримувати!». Отоді господарі «столу» так трішки наче розсердились і сказали от що: «Але ж до появи держзаповідника ці споруди збереглися, і хто їх зберіг, як не ми?! Тобто міська влада, маючи відомий вам бюджет, виділяла певні кошти на утримання історико-культурних споруд! Та й тепер, ви візьміть педінститут — він сам робить серйозну реконструкцію, він уміє заробляти, і витрачає ці гроші на розширення навчальної бази, а ще близько мільйона гривень у них іде на підтримку самої історичної споруди. Або перша, третя й четверта школи — вони потроху облаштовуються, облагороджують територію, інтер'єри, і це все тільки за рахунок наших власних коштів, а не заповідника. А візьміть коледж, колишнє ремісниче училище знамените, створене Терещенком, — теж підтримується за рахунок власних коштів. Або приміщення Неплюївського братства, там унікальне ліплення барокове — так само за рахунок внутрішніх резервів, і ні копійки з боку держави. І міська влада вишукує різні можливості. Ось ситуація з кафе «Юність» у центрі. Треба було понад 300 тисяч на відновлення, і міський голова звернувся до молодих бізнесменів і переконав їх, мовляв, споруда унікальна, і гроші знайшлись. У будь-якому разі йдеться про додаткове залучення коштів до міського бюджету, закон це передбачає, і ми реально здатні це робити!».

Сказано скромно, але переконливо. Власне, це й хотілось почути.

Так би мовити, висновки

Кажуть, походить назва Глухів від того, що колись це була наглухо неприступна фортеця. Фортеці вже нема, та лишився особливий менталітет провінції, котра звикла бути сама по собі і ставати на ноги, хоч би що там було. Глухів принаймні тричі за тисячу літ відроджувався буквально на рівному місці. Здається, це риса місцевого характеру. Є й ще одна риса тутешнього провінційного ідеалізму: прагнення жити за моральним законом навіть в епоху законів, іноді зовсім далеких від моралі. Приміром, Віктор Заїка розповів нам унікальну історію про те, що в 20-х роках, коли Україна ще опиралася більшовизації, одна з селянських республік Глухівщини прийняла такий закон: якщо в бою з нами загине якийсь червоноармієць, ми зобов'язані відшукати його сім'ю й допомогти їй. Господи, коли б хоч одна держава на наших землях спробувала отак зрівняти свої права з правами окремої людини — ціни б не було такій державі...

Віталій ЖЕЖЕРА,
Владислав ЖМУРКОВ,
Світлана ПИСАРЕНКО.

Глухів — Київ.

Чи побачимо, як стає злетом падіння?

Щорічно, з 1995 року, «Херітідж фаундейшн» та газета «Уолл-стріт джорнел» публікують «Індекс економічної свободи». На основі 50 різних показників складається свого роду «хіт-парад» світових економік. Нинішнього року Україна в ньому на 133-му місці.

Серед колишніх радянських республік у цьому списку, як і раніше, лідирує Естонія — 14-е місце в світі. Литва піднялася на 19 позицій, зайнявши 42-й рядок. Латвія опустилася на 2 позначки — 46-е місце. Значне піднесення відмічено у Вірменії, що перемістилася з 84-го на 68-е місце в економічному «табелі про ранги». Це дало можливість їй перейти з категорії країн із «в основному невільною» економікою в категорію «в основному вільних», куди входять також країни Балтії.

Економічно вільнішими стали шість колишніх радянських республік, менше — сім. Азербайджан, Грузія і Таджикистан склали компанію у першій групі країнам Балтії та Вірменії. Підвищення рейтингу Азербайджану та Таджикистану дало їм змогу опинитися в категорії «в основному невільних» (раніше — категорія «депресивних економік»). Погіршилося торішнє становище Білорусі, Туркменистану, Киргизії, Казахстану та Узбекистану. Однак своєрідний рекорд падіння належить Молдові, що опустилася з 90-го на 120-е місце. Росія «здала» 5 позицій, опинившись на 127-й позначці. Україна «загальмувала» на 133-й позиції. Це «досягнення» є наслідком торговельної політики, що погіршилася, високого рівня податків та державного втручання в економіку.

Український «стрибок», на думку авторів дослідження, обумовлений цілою низкою причин. В Україні здійснюється земельна реформа, однак рівень зарубіжних інвестицій, як і раніше, низький. Очікувалося, що з приходом нового реформістського уряду прискориться темп приватизації та адміністративної реформи. Але торговельна політика України, система оподаткування і державне втручання в економіку переважили все.

Конкретний стан справ у нашій економіці західні експерти оцінюють таким чином. Торгова політика — помірний рівень протекціонізму, оподаткування — високий рівень податків, державні видатки — дуже високий рівень, уряд — "дуже дорогий". Монетарна політика — дуже високий рівень інфляції, банки та фінанси — високий рівень обмежень, майнові права —низький рівень захисту, правова база — високий рівень. Чорний ринок — високий рівень активності.

Основні економічні показники України, за даними «Уолл-стріт джорнел»: ВВП — 42 млрд. дол. США; темп зростання ВВП — 1,7 відсотка; ВВП на душу населення — 837 дол. США. Експорт товарів і послуг — 34 млрд. дол. США; основні імпортери: Росія — 23 відсотки, ЄС — 16, центральноєвропейська зона вільної торгівлі — 9,4 відсотка. Імпорт товарів і послуг — 36 млрд. дол. США; основні експортери: Росія — 48 відсотків, ЄС — 22, центральноєвропейська зона вільної торгівлі — 9,9 відсотка. Прямі зарубіжні інвестиції — 336 млн. дол. США.

Олег ДЕНИСОВ.

Молодь у світі, що змінюється

Нинішній молоді доводиться розв'язувати завдання, що їх не знали батьки. Вітер свободи приніс у постсоціалістичні країни не тільки демократичні зміни. Перед молоддю відкрилися нові можливості, але й постали нові проблеми. До того ж питання спірне, чого більше. Згідно зі щорічним дослідженням «Молодь у суспільстві, що змінюється», останніми роками в таких країнах різко зріс рівень смертності, захворювання, безробіття, вживання наркотиків серед молодих людей. Дедалі більше підлітків з різних причин кидають школу... Сумні тенденції. Але, щоб їх зламати, необхідно принаймні знати, що насправді думає молоде покоління, що його хвилює, а що лишає байдужим.

Напевно, саме цю мету — дати якнайбільше інформації про соціальне і економічне становище дітей і молоді в Центральній та Східній Європі — ставив Дитячий фонд ООН. Звіт склав дослідний центр ЮНІСЕФ «Іноченті». А проводило презентацію в Києві представництво Дитячого фонду ООН в Україні. Упорядники цього документа вважають, що багатьох проблем можна було б уникнути, якби неухильно дотримувалися прав дитини, молодь мала шанс, щоб її вислухали і зрозуміли, а держава створила умови для повноцінної освіти, зайнятості молоді, а відповідно — її можливості самовираження.

До речі, наступного року (у вересні) має відбутися спеціальна сесія Генасамблеї ООН, під час якої планувано розглянути результати перших десяти років дії Конвенції про права дитини. Нинішній звіт — своєрідна преамбула до обговорення цієї проблеми на світовому рівні.

Наталя БАБЕНКО.

Потонув 15 віків тому

Роберт Баллард, який знайшов 1985 року місце катастрофи «Титаника», виявив на дні Чорного моря корабель, що потонув наприкінці IV століття до н. е. Цінність знахідки в тому, що судно, яке пролежало біля берегів Туреччини близько 1500 років, перебуває в ідеальному стані, повідомляє Сі-ен-ен. Довжина корабля — близько 17 метрів, висота щогли — 11. Баллард заявив, що раніше, знаходячи такі само древні уламки, вчені не бачили самих кораблів — зберігався лише вміст трюмів. Учасники експедиції поки що не знають, як бути зі знахідкою: вивчати її під водою чи спробувати підняти на поверхню. Це питання обговорюватимуть на спеціальній зустрічі археологів у грудні.

Саддам Хусейн із ручною гранатою в капелюсі під душем

Французький вільний журналіст Жоель Солер, автор 62-хвилинного документального сатиричного фільму про Саддама Хусейна «Дядько Саддам», прокинувся в четвер і побачив, що весь його будинок у західному Голлівуді залито фарбою кривавого кольору, горить смітник, а на поштовій скриньці прикріплено записку з погрозою: «В ім'я Бога милосердного, всепрощаючого спали сатанинський фільм, а то ти помреш». Це журналіста так вразило, що він вирішив найняти охорону або податися в мандри, звернувшись при цьому до ФБР.

Солер зняв стрічку під час свого торішнього візиту до Іраку. Під приводом того, що покаже у фільмі, як іракський народ потерпає від санкцій ООН. Йому вдалося зняти Хусейна, коли той рибалив на озері, кидаючи в нього ручні гранати. Хусейна, який читає лекцію про те, як часто слід приймати душ. А також велику колекцію капелюхів Саддама.

Любов до людей добре було б виражати матеріально

У Латвії опубліковано попередні результати перепису населення, що відбувся в квітні.

Сухі цифри промовисто відбивають «вічнозелене дерево життя». Чисельність населення за 11 років (передостанній перепис був у 1989 р.) зменшилася на 10,9% і становить 2 375 300 осіб. Міське населення скоротилося на 13,5% (у столиці — на 16%), сільське — на 5,1%.

Змінилася й національна карта Латвії. Хоча кількість латишів через загальний демографічний провал зменшилася (навіть зважаючи на імміграцію із зарубіжжя), їх відносна кількість збільшилася з 52 до 57,6%. Цікаво, що 62% мешканців країни (тобто не тільки латиші) вважають рідною мовою латиську. Дещо зросла також відносна частка поляків і литовців. Зменшилася — здебільшого за рахунок міграції із Латвії — абсолютна та відносна чисельність росіян, білорусів, українців, євреїв. Українців сьогодні в Латвії майже 64 тисячі. А ось євреїв залишилося всього 9 тисяч 501 особа. Одинадцять років тому їх було 22,9 тисячі.

Латвійські демографи б'ють на сполох. Ще б пак! Якщо темпи зниження чисельності населення та жорстка імміграційна політика збережуться, то через якісь півтора століття Латвія і без загального мору та війн перетвориться на безлюдну пустелю.

А латвійські державні мужі поки що не утруднюють себе коментарями до результатів перепису.

Постійний представник Програми розвитку ООН у Латвії Ян Санд Соренсен заявив: латвійські політики геть не зацікавлені у розв'язанні проблеми бідності. Він пояснив міністрам популярно, що основним спонсором будь-яких програм викорінення бідності має виступати Латвійська держава і додаткове фінансування здійснюватиметься лише після того, як держава доведе свою участь у розв'язанні цієї важливої проблеми матеріально, а не у вигляді побажань та декларацій.

Від того, наскільки прислухається латвійська влада до поради авторитетної організації, багато в чому залежить, хто житиме (і чи житиме?) в Латвії через півтора століття.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Торгівля дітьми входить у моду

Черговий кримінальний скандал спалахнув у Грузії.

За обвинуваченням у незаконному усиновленні немовлят затримано таку собі Ольгу Горелік. Як стверджує слідство, тимчасово проживаючи в столиці Грузії, вона разом з деякими співробітниками одного із тбіліських пологових будинків, з допомогою шантажу змушувала матерів-одиначок залишати своїх немовлят у пологовому будинку або повідомляла, що дитина народилася мертва. Потім таких дітей переправляли з пологового будинку на конспіративну квартиру, а через деякий час оформляли їх усиновлення. На момент затримання на квартирі під наглядом няньки було знайдено двох немовлят, яких тепер влаштовано у тбіліському Будинку маляти. Під час затримання в Ольги Горелік вилучено український та канадський паспорти. Пред'явлене їй обвинувачення — торгівля дітьми — передбачає покарання: позбавлення волі на строк від двох до десяти років.

Щоправда, наступного дня після затримання Горелік було звільнено із попереднього ув'язнення, бо суд визнав докази її вини недостатніми. Крім того, стосовно неї було порушено процесуальні норми. Державне обвинувачення має намір оскаржити у Тбіліському окружному суді рішення про звільнення Ольги Горелік із попереднього ув'язнення. Оскільки слідство підозрює, що дітей могли продавати не так для усиновлення, як для трансплантації внутрішніх органів.

Згідно з офіційними даними, за період з 1992-го по 1999 рік із грузинських дитячих будинків за кордон для усиновлення вивезено 83 дитини. В самій Грузії за цей час усиновлено 160 дітей. На обліку в Комісії у справах неповнолітніх зареєстровано 300 сімей, які бажають усиновити дитину. Впродовж десяти місяців 2000 року офіційно усиновлено 44 дитини із дитячих будинків.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

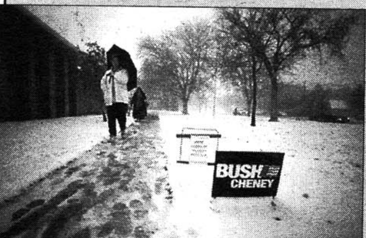
Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Вашингтон

І в природи здали нерви

До 17 листопада буде закінчено остаточний підрахунок бюлетенів та офіційно оголошено підсумки голосування на президентських виборах у штаті Флорида. Поки що з невеликою перевагою перемагає Буш. Можливо, відбудеться перерахунок голосів і в штаті Айова, де з маленьким відривом переміг Гор. Але й це не всі сенсації, що їх принесли вибори. В місті Амарілло в штаті Техас несподівано випав... сніг. До речі, Амарілло — на одній паралелі з Багдадом.

■ Лондон

Помер засновник конкурсу «Міс світу»

Британська преса повідомила про смерть 82-річного Еріка Морлі, який був засновником конкурсу "Міс світу" і впродовж 49 років займався постановками шоу. Морлі відомий також як театральний постановник і телеведучий.

***На знімку:** 1998 р. Ерік Морлі разом з "Міс світу-98" Діаною Гайден.*

■ Фунафуті

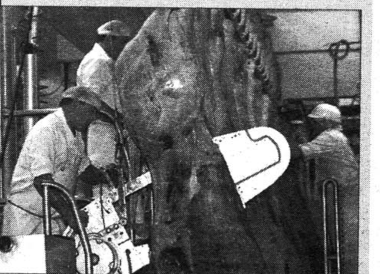
Через 20 років Тувалу піде під воду

Призначена на кінець листопада конференція з питання глобального потеплення деяким країнам уже не допоможе. І передусім — невеликим острівним державам Тихого океану. В найскладнішому становищі опинилася держава Тувалу в південній частині Тихого океану. Найпевніше, через 20 років вона геть щезне. Рівень води, що постійно піднімається, вже змусив третину населення острова перебратися до сусідньої Нової Зеландії.

■ Париж

Французи бояться їсти яловичину

У Франції знову розпочалася паніка. Недавнє повідомлення з Лондона про смерть 14-річної Зої Джефіз від «коров'ячого сказу» знову спричинило дискусії про потенційну небезпеку британської яловичини.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Інвестиції

Україна, хоч як це парадоксально звучить, сьогодні активно присутня на міжнародному ринку капіталів

2. Самодостатність — насамперед

Коли йдеться про самодостатність інвестиційного процесу в таких постсоціалістичних країнах, як Польща, Угорщина, Чехія, або в тому самому Китаї, привертає до себе увагу ще одна деталь: суми одержаних ними кредитів від МВФ і Світового банку жодним чином не екстраполюються з обсягами зовнішніх інвестицій.

Скажу більше. До країн, головним чином тих, які розвиваються, що регулярно кредитувалися або кредитуються міжнародними фінансовими організаціями, зовнішні інвестиції практично не надходять. Іноземні інвестори, портфельні і тим паче промислові, віддають перевагу країнам не так з політичною, як з економічною стабільністю. Командою «фас!» для них слугують не суми кредитів від МВФ і СБ, а обсяги внутрішніх капіталовкладень у промисловість. Безперечно, оцінюють їх крізь призму координат постіндустріальної цивілізації.

Показовий щодо цього досвід Китаю. Розпочинаючи свої реформи за Ден Сяопіном, як відомо, Китай з простягнутою рукою за кредитами не стояв. Збільшивши до 1990 року порівняно з 1980 роком власні інвестиції уп'ятеро, він одержав зростання зовнішніх інвестицій у свою економіку в 34 рази! На 1996 рік обсяги іноземних інвестицій у китайську економіку склали взагалі карколомні, як для нас, величини і сягнули вражаючих пропорцій — нині 50% вкладень у цій країні становлять іноземні гроші. А загалом китайці інвестують у розвиток власної країни 33% валового національного доходу (ВНД). Не випадково протягом останніх 20 років обсяги виробництва валового національного продукту в Китаї зросли в 20 разів!

Приблизно такі самі пропорції характерні для власних капіталовкладень та припливу іноземних інвестицій і в інших країнах, які відмовилися від економічної системи більшовицького гатунку. Однак тільки цього року Китай практично вперше за весь час своєї перебудови звернувся за кредитом до МВФ. І не для підтримання штанів, як це робить Україна, а під конкретний промисловий проект. Звісно ж, йому не відмовили.

Країни, що розвиваються, зрозуміло, вкладати у власний розвиток 33% ВНД не можуть. Тому і живуть, точніше виживають, за рахунок проїдання кредитів МВФ і СБ. Власне, критика країнами-донорами такої кредитної політики і призвела до зміни керівництва і логіки дій цих міжнародних фінансових організацій.

Ставити Україну до одного ряду з країнами, що розвиваються, на кшталт Габону або Нігерії, як це роблять деякі вітчизняні аналітики, принаймні, некоректно. І аж надто наївно закликати одержати в міжнародній спільноті цей статус офіційно. Хоча б тому, що країни, які розвиваються, не є міжнародними інвесторами. А Україна, хоч як це парадоксально, сьогодні активно присутня на міжнародному ринку капіталів. При цьому інвестує їх будь-кому і будь-куди, та тільки не у власну економіку.

Про капітали наших олігархів, які через офшорні банки крутяться на міжнародних фінансових ринках, огидно й нагадувати. Огидно, бо марно. Зупинімося на інших каналах відпливу національного добра «за бугор».

Для будь-кого не таємниця, що сьогодні хоч трохи відомі науковці виживають за рахунок зарубіжних замовлень. Практично кожен із них є власником або засновником ПП або МП, через які й прокручують усі операції. Зокрема й фінансові. Платять їм образливо мало, але платять. Звинувачувати наших науковців у цьому — брати гріх на душу. Бо наша держава від вкладень у науку практично відхрестилася. Але, даруйте, хто буде поважати країну, яка стала наддешевим міжнародним інтелектуальним інвестором? І де гарантії, що з нашою науковою елітою не розраховуються зарубіжні замовники саме українськими грошима, що відплили через офшори? При цьому і нашим науковцям, і тим, хто вивіз гроші «за бугор», перепадають лише крихти прибутків від експлуатації українського інтелекту, не кажучи вже про державу, яка не одержує нічого. Основна маса доходів від українських інтелектуальних інвестицій, зрозуміло, осідає в кишенях зарубіжних ділків. Ну і який їм сенс вкладати реальні фінансові кошти в Україну?

Скажу більше. Відсутність в Україні інвестиційної ідеології і, як наслідок, інвестиційної самодостатності, сьогодні призвела до явища, що його можна визначити як процес деінвестування вітчизняної економіки. Прикладів того безліч. Те, що завдяки зусиллям уряду, очолюваного Павлом Лазаренком, зупинилися і не можуть піднятися з колін наші цементні заводи та заводи з виробництва скла — факт загальновідомий. Унаслідок цього «Київміськбуд» закуповує сьогодні цемент у Білорусі, а всі виробники склопакетів одержують скло звідки завгодно, та тільки не від наших заводів. А тим часом Костянтинівський завод «Автоскло» ще десять років тому був практично світовим диктатором новітніх технологій у виробництві скла.

Спочатку, коли західним підприємцям стало очевидно, що процес деінвестування української економіки, як-то кажуть, «пішов», вони ще поводилися обачливо. Що називається, тримали хорошу міну при поганій грі. Як це сталося, приміром, на Миколаївському цементному заводі, частину акцій якого придбав французький концерн «Лаффарж». Впроваджувати сучасні технології у виробництво він не поспішав. Відбуваючися подачками у вигляді факсів, ксероксів, програмних продуктів із бухобліку тощо, контролюючи при цьому й обсяги і, найголовніше, ринок збуту миколаївських цементників. Принаймні, конкретних планів технічного переозброєння заводу французи поки що не пропонують. Очікуючи «позитивних змін ринкової кон'юнктури». Але пози зарубіжного благодійника все-таки дотримує.

А за нинішніх часів зарубіжні підприємці і на закупівлю акцій та оргтехніки розщедрюватися не бажають. Навіщо, коли шляхом якнайменших витрат відомого гатунку можна взагалі знищити потенційного конкурента? Як це сталося, наприклад, з рубежанським заводом «Барвник» у Луганській області. Його — і це підтвердила офіційна комісія ФДМУ — було свідомо зупинено в інтересах зарубіжних конкурентів. Сьогодні це, колись найпотужніше, підприємство розкрадено до такої межі, що навряд чи підлягає відновленню. Але ж іще зовсім недавно «Барвник» своєю виробничою діяльністю забезпечував до 80% міського і 20% обласного бюджетів. Нині продукцію, що її могло б виробляти це підприємство, зокрема й ветеринарні препарати, стимулятори, гербіциди, ми, українці, закуповуємо за імпортом. І кого саме таким чином інвестуємо?

Наказав довго жити Таврійський ГЗК, чия перша шахта дала марганцеву руду лише 1988 року. Замість того, щоб збудувати ще п'ять, передбачених проектом освоєння Великотокмацького родовища марганцевих руд, першу шахту, як відомо, 1994 року благополучно затопили. Звісно, вивільнили для конкурентів не тільки зовнішній, а й внутрішній ринок. Україна, яка має 48% світових балансових запасів марганцевих руд, почала завозити їх із Нігерії, а готові феромарганцеві сплави — з Китаю.

Таких прикладів безліч. Але в цьому конкретному випадку мене вразило інше. Ставлення можновладців до вітчизняного інвестора, готового хоч завтра розпочати реставрацію затопленої шахти. Чинять опір цьому буквально на всіх рівнях. Від обласного до найвищих ешелонів виконавчої влади. Та оскільки просте «не пущати» вже не проходить (доля Таврійського ГЗК набула розголосу в пресі), вдаються до надуманих напівфантастичних схем інвестиційних конкурентів, які з'явилися «раптово». І що ж? Якщо копнути глибше, переконуєшся в тому, що всі перешкоди на реальному шляху відродження Таврійського ГЗК вибудовують ті самі особи, які мали пряме відношення до розпорядження про затоплення найперспективнішого гірничовидобувного підприємства.

Загалом ставлення в Україні до вітчизняного інвестора мало сказати — вбивче. Тема ця, безперечно, потребує окремого вивчення. А нині зазначу лише одне: ніде у світі на долар або фунт, вкладений у розвиток виробництва, не нараховується державна пеня в 30%. Таке відбувається тільки у нас, в Україні. А як інакше можна розуміти той факт, що перед тим, як реінвестувати доходи у виробництво, наші багатостражденні підприємці зобов'язані заплатити 30% як податок на прибуток?

Не назвати інакше, як деінвестиційний, і податок на додану вартість. Адже за своєю економічною природою цей податок народився, як панацея від кризи перевиробництва! З яких причин ми запровадили його в Україні після здобуття самостійності, тобто саме тоді, коли у всій своїй розкритій суті постало питання про реструктуризацію вітчизняної економіки, і з яких причин ми за цей суїцидний податок чіпляємося із затятістю одержимих, відповість хіба що історія.

І ще один момент, який підтверджує високу продуктивність деінвестиційного процесу в Україні. Я маю на увазі приватизацію вітчизняної закваски. Перший її етап, так звана ваучерна приватизація, коментарів не потребує. Від надрукованих приватизаційних сертифікатів реальних інвестицій в економіку ніхто й не очікував.

Другий етап приватизації — некомерційні конкурси під конкретні інвестиційні зобов'язання — геть провалився. Одержавши за безцінь контрольні пакети акцій вельми привабливих промислових підприємств практично в цілковите управління, нові «хазяї» подбали насамперед про інвестиції до власної кишені. В результаті після проведеного ФДМУ аудиту на предмет виконання переможцями некомерційних конкурсів своїх обіцянок, стало очевидно, що 99,9% з них нездійсненні в принципі, а підприємства, які перейшли таким чином у тимчасову власність, коли ще не розвалилися, то майже збанкрутували.

Сьогодні відбувається «третій (грошовий) етап приватизації». Беру це поняття в лапки з тієї простої причини, що такий термін не більш як евфемізм — по суті триває розпродаж пакетів акцій корпоратизованих підприємств, які належать державі. До того ж гроші, при тому одержувані, прямісінько надходять до бюджету. Якщо без евфемізмів — на проїдання. Тож і так званий третій етап приватизації лише загострює процес деінвестування вітчизняної індустрії та економіки загалом.

Це ж бо яке примітивне уявлення про суть ринкової економіки треба мати, щоб, затіваючи аукціони (конкурси) з продажу державних пакетів акцій, допускати до них винятково «промислового інвестора» (термін, що народився в головах наших мудреців від реформації!) і при цьому розраховувати неабияк поповнити бюджет, та ще й забезпечити приплив інвестицій у промисловість!

Принаймні, з 278 підприємств, чиї акції пропонували цього року для конкурсного розпродажу серед «промислових інвесторів», удалося продати лише 45 пакетів. І жодних конкурсів не відбувалося. В ліпшому разі, знаходився один бажаючий. Ось йому з радістю і продавали акції. Чому з радістю? Та тому, що за законом ціна пропонованих на розпродаж і нереалізованих пакетів з наступної пропозиції автоматично знижується на 30 відсотків! Але ж Фондові держмайна наступного року необхідно поповнити бюджет не 2,5 млрд. грн., як у цьому, а 9 мільярдами! Звідки, правда, їм узятися — залишається тільки гадати, якщо зважити на те, що такі велетенські промислові комплекси, як Миколаївський суднобудівний завод «Океан», сьогодні йдуть буквально за якісь 5 млн. доларів США.

Крихти, що їх одержують за грошовий розпродаж державних пакетів акцій, повторюю, на інвестиції у промисловість не спрямовані. А сподіватися інвестиційної активності від так званих промислових інвесторів теж не доводиться. Принаймні, вже сьогодні окреслюється тенденція захоплення власності з метою придушення в зародку потенційного українського конкурента.

Буквально днями глава Мінекономіки України Василь Роговий визнав, що «за великим рахунком, адмінреформа не відбулася». Продовжуючи цю думку, можна констатувати, що (коли за великим рахунком) не відбулися у нас і економічні реформи загалом. Бо первісним позитивним результатом будь-яких перетворень у галузі економіки є саме інвестиційна активність. І виявити її маємо насамперед ми, українці. Інша справа, що ми її не виявляємо.

Чому? Та тому, що продовжуємо поводитись, як собаки на сіні. Жоден із наших урядів, як я пам'ятаю, не ставив перед собою конкретне інвестиційне завдання. Наприклад, досі навколо Одеського нафтового терміналу і відповідного трубопроводу більше розмов, аніж справ. Тим часом румуни менш як за два роки, незважаючи на свою бідність, спромоглися перетворити Констанцу на другу в Європі нафтогавань за обсягом перевалки!

Так, з цією метою вони спромоглися навіть створити міжнародний консорціум. Наведіть мені приклад хоча б спроби створити одну транснаціональну корпорацію в Україні. До того ж таку, діяльність якої хоча б частково розв'язувала назрілі національні проблеми в будь-якій із галузей промисловості.

Термін «концесії» взагалі не популярний серед нашого політичного бомонду. Але для бідної держави хіба це не вихід із становища? Чи то нам нічого віддавати в концесію, чи то нікому? Тож ось вам елементарна пропозиція, хай навіть дилетантська, але впевнений, що, за всього журналістам властивого дилетантизму, аж ніяк не абсурдна.

Наші ЛЕПи «750» (лінії електропередачі, здатні перекидати енергію напругою 750 тисяч вольт) сьогодні практично не використовують. При цьому ось уже кілька років поспіль простоюють шість газо-мазутних енергоблоків потужністю 800 тисяч кВт кожен, які мають прямі вводи в ЛЕПи «750». Чому не повести б переговори з тією самою Росією про передавання їй у концесію і самих блоків, і ліній електропередачі? Тим паче, що, як я пам'ятаю, пан Чубайс під час останнього свого візиту в Україну недвозначно висловлював свою зацікавленість у транспортних можливостях України для експорту електроенергії.

Окрім усього іншого, казки про відсутність у нас власного інвестиційного потенціалу розбиваються об той незаперечний факт, що в «кубушках» у населення зберігається (за різними експертними оцінками) від 15 до 20 млрд. доларів США! Інша річ, як їх залучити в інвестиційний обіг. Після всіх кидків колишнього Ощадбанку разом з трастовими пірамідами зробити це, безперечно, складно. Однак — можливо. Принаймні, фахівці в галузі суспільної психології слушно стверджують, що для цього необхідно висунути конкретну загальнонаціональну програму, зрозумілу і доступну для розуміння будь-якій людині.

Скажімо, цілком зрозумілою для кожного могла б стати національна програма наведення порядку в комунальному господарстві наших великих міст. При цьому умови позики у населення грошових коштів мають бути прозорі, а результат — очевидний: стабілізація розрахунків за комунальними платежами. Бо за наявної системи, коли темпи зростання тарифів на комунальні послуги майже вдвічі випереджають зростання розцінок і більш як у сто разів темпи зростання заробітної плати, навести лад у комунальному господарстві неможливо навіть теоретично.

Взагалі мені особисто зовсім незрозуміло, чому ідеологи наших економічних реформ геть чисто нехтують таке інвестиційне джерело, як цільові державні позики у населення. Щоправда, цілі мають бути спрямовані не на абстрактні тонни або кілометри, а, повторюю, на поліпшення якості життя громадян незалежної України. Звичайно, в системі оціночних координат постіндустріальної цивілізації. У рамках яких і має бути найближчим часом розроблена національна інвестиційна ідеологія. Принаймні, без неї всі розмови про інвестиції в Україну, як і раніше, спричинятимуть лише оскому. І розчарування у всіх наших реформаторських потугах.

Ігор НАУМЕНКО.

(Початок – у номері за 27 жовтня 2000 р.)

Деінвестування національної економіки набирає обертів

Ужинок конверсії

Спонсор «ГУ»

— Наше підприємство, яке працювало на оборонку, тяжко «перехворіло» внаслідок конверсії, — розповідає голова правління ВАТ «Рівненський радіотехнічний завод» Микола Цимбалюк. — Щоб утриматися на плаву, вісім років тому розпочали випуск товарів народного вжитку, в основному радіо- й електротехнічного напрямів.

І, як засвідчив час, правильно вчинили. Хоча завод уже поновив зв'язки з Міністерством оборони України, нарощує випуск ще й «мирної» продукції. У прайс-аркуші можна знайти системи управління для кар'єрних екскаваторів ЕКГ, інформаційні системи для вітчизняних тролейбусів, інформаційні комплекти для озвучення великих приміщень та майданчиків, ультракороткохвильові та всехвильові радіоприймачі, електроплитки, електродуховки, такі потрібні в кожному домі дрібнички, як електрозапальнички, дзвінки тощо. А ті, хто придбав міні-пекарні та установки для виготовлення макаронів (це переважно школи-інтернати, лікарні), заощадили чимало коштів.

— Щиро вдячні спеціалістам заводу за те, що виготовили для наших пацієнтів функціональні медичні ліжка, — каже завідувач опікового центру Рівненської обласної лікарні заслужений лікар України Олег Кирик.

А незабаром рівненці порадують покупців новинкою — автомобільною стереомагнітолою з процесорним управлінням «Іква РМ-203 СА», яка забезпечує прийом програм у чотирьох діапазонах, має стрічкопротяжний механізм з автореверсом, годинник. Поки що з конвеєра зійшла інженерна партія, щоб вивчити попит. А чому б не обладнати такими автомагнітолами наші вітчизняні автомобілі?

У прайс-аркуші з'явилась ще одна новинка —розроблений спільно з колегами із ВАТ «Рівненський завод «Газотрон» кольоровий телевізор «КАО» із 16-сантиметровим (по діагоналі) екраном (його справедливо називають продуктом конверсії), який знадобиться і домогосподаркам на кухнях, і автомобілістам, і в офісах.

Це, так би мовити, продукція сьогодення, докладніше про яку ви зможете дізнатись телефоном (0362) 23-53-01. Але вже тепер спеціалісти чаклують над асортиментом 2002 року. Як сказав головний інженер Євген Махаринець, підприємство має намір посісти своє місце у випуску виробів енергозбережних технологій, що дуже актуально для України. Це електронні тепло-, водо-, газолічильники, причому багатотарифні, з носієм інформації, фіскальною пам'яттю. Вони замінять механічні, що вже не відповідають вимогам сьогодення. Удосконалюватимуть рівненці і свої радіоприймачі.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Оголошення

Спорт

Футбол.

Лише результати

Чемпіонат країни. Вища ліга. 10-й тур. Відкладений матч. *ЦСКА — «Ворскла». 2:0.* 600. Кирлик, 17, Мусолітін, 50, з пенальті.

Перша ліга. 17-й тур. ФК «Львів» — «Дніпро» — 2:0, «Поліграфтехніка» — ФК «Миколаїв» — 1:0, «Спартак» — ЦСКА-2 — 0:1, ФК «Вінниця» — ФК «Черкаси» — 2:0, «Закарпаття» — «Зірка» — 1:2, «Буковина» — «Чорноморець» — 0:1, «Борисфен» — «Прикарпаття» —1:2. Лідирують: «Динамо-2» — 38 очок, «Поліграфтехніка» — 35, ЦСКА-2 — 31, «Прикарпаття» — 30.

Бокс

Прощавай, XX сторіччя!..

Під таким гаслом нещодавно в Мехіко відбувся черговий конгрес найстарішої і найвпливовішої професіональної боксерської організації WBC. У ньому брали участь і наші представники: почесний президент Національної ліги професіонального боксу України, народний депутат Станіслав Сафронов і президент НЛПБУ Михайло Зав'ялов.

— На цьому грандіозному зібранні, — розповів кореспондентові «Голосу України» Михайло Зав'ялов, —насамперед затверджували нові правила, рейтинги в усіх вагових категоріях, складали календар чемпіонських поєдинків. До столиці Мексики прибули чемпіони WBC різних років: брати Спінкс, Оскар де ла Хойя (чемпіонським поясом володів 37 (!) разів), Роберто Дюран, Евандер Холіфілд...

— І яка користь від конгресу для українського професіонального боксу?

— До останнього часу в Україні не було жодного ліцензованого промоутера. Тому, не приховуючи задоволення, повідомляю, що вперше право організації й укладання контрактів для українських боксерів, проведення чемпіонських і рейтингових боїв WBC у нашій країні отримав Станіслав Сафронов. А раніше нам доводилося викладати чималі гроші за кожну ліцензію на бій українського боксера.

До речі, сторонніх людей на конгресах WBC не буває. Є кілька десятків промоутерів (кожен вкладає чималі кошти у професіональний бокс), які й визначають політику в цьому бізнесі. Їхня думка — вирішальна на засіданнях рейтингового комітету. Скажімо, чемпіона світу серед юніорів Олександра Ветуха представляв англійський промоутер Френк Мелоні — і нашого боксера одразу підняли на десять позицій. Віталій Кличко через травму не виходив на ринг з квітня. Але німецький промоутер наших славних братів Клаус-Пітер Коль добився включення Кличка-старшого до чільної десятки.

— Цікаво дізнатися про останні виступи українських боксерів-професіоналів. Чи проводитимуться найближчим часом титульні бої з їх участю?

— Інтерконтинентальний чемпіон (IBF), киянин Костянтин Швець саме тепер тренується в Лондоні в коледжі Леннокса Льюїса. Днями він зустрічався з англійцем Деррі Астоном. Цей спортсмен має в активі 26 перемог і до цього жодного разу не побував в нокауті. Швець порушив цю прикму для суперника традицію — точним ударом збив англійця на підлогу в першому раунді. Ще один інтерконтинентальний чемпіон (WBF), іванофранківець Віталій Копитко зустрівся в Атланті (США) з Джоном Джонсоном (45 боїв і 30 перемог). Віталій виграв технічним нокаутом, суперник чотири рази побував у нокдауні.

Про майбутнє. 15 грудня в Гамбурзі відбудеться бій за звання чемпіонки світу з участю киянки Аліни Шатернікової і одноклубниці братів Кличків, багаторазової чемпіонки світу Регіни Хальміх. Того самого дня, але в Москві, за титул чемпіона світу серед юніорів у суперважкій категорії (WBC) змагатимуться українець Тарас Біденко і росіянин Денис Бахтов. Нарешті, незабаром свій чемпіонський титул у Великій Британії захищатиме Олександр Ветух.

Насамкінець хотів би подякувати за великий внесок у розвиток професіонального боксу в Україні мера Києва Олександра Омельченка, голову Митного комітету України Юрія Соловкова, який очолює раду НЛПБУ. Сподіваємося на їхню допомогу у створенні центру професіонального боксу в столиці України.

Інтерв'ю провів **Віктор БРАНИЦЬКИЙ.**

На знімку: Станіслав Сафронов і Михайло Зав'ялов під час перебування в Мехіко.

«Фотодиво—2001»

 Увага! Конкурс!

Щойно заводимо розмови про теперішнє життя, починаються охи-ахи. Грошей нема, квартплата висока, і взагалі білий світ давно не білий. А коли добряче подумати, хіба розучився наш народ сміятися, кепкувати, бешкетувати? Правда, що це — неправда? Доведіть це нам і собі. Пориймтеся у сімейному фотоархіві, перегляньте фотосюжети про дружні вечірки, літній відпочинок, дачно-городні пригоди.

Ви знайшли знімок, на якому неймовірний трюк, жарт чи будь-що інше, приголомшливе і дивовижне? Надішліть його на адресу редакції з позначкою на конверті: «Фотодиво—2001». Обов'язково додайте копію квитанції про передплату нашої газети на перше півріччя 2001 року (інакше ваші пропозиції не розглядатимуться!).

П'ять кращих фотографій отримають подарунки від компанії «Кодак Україна». У призовому фонді — три фотоапарати, сумка та велика парасолька. До журі увійдуть фахівці з відділу ілюстрацій «Голосу України», журналісти та керівництво «Кодак Україна».

Не гайте часу! Ще трохи — і приз ваш!

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Господині на замітку

■ Яблука довго будуть міцні та свіжі, якщо, вкладаючи їх на зберігання, протерти кожне ганчіркою, змоченою гліцерином.

■ Добре зберігаються яблука, пересипані чистою тирсою або стружками, а також обгорнуті — кожне окремо —папером.

■ Найтриваліший термін зберігання більшості сортів яблук досягається за нульової температури.

■ Під час зберігання фруктів необхідно підтримувати вологість повітря 85—90 відсотків. Якщо вона нижча, плоди швидко в'януть. Підвищена вологість сприяє розвиткові грибкових захворювань. Для підтримання оптимальної вологості повітря ставлять посуд з водою.

■ Не можна зберігати яблука разом з іншими продуктами, що мають сильний запах (цибулею, часником, картоплею, хріном).

 Народний календар

Коли в листопаді небо заплаче, то слідом за дощем і зима прийде

14 листопада — Кузьми і Дем'яна, які вважалися захисниками людей від укусів змій та інших гадів. Крім того їм приписували покровительство ковальського ремесла. Звідси й прислів'я: «Кузьма з Дем'яном ковалі: закують дороги й річки —до весни не розкувати». Якщо розгасне дорога — не чекай морозів до початку грудня.

Прикмети листопада

■ Якщо осінь багата на гриби — зима буде тепла.
■ У дуба й осики найпізніший падолист; рано спало листя на липах — зима буде люта.
■ Якщо перший сніг упав на мокру землю — залишиться, на суху —скоро зійде.
■ Від першого снігу до санного шляху — півтора місяця.
■ Кури хвостами стріпують — на вітер.

Де ти, близька душе?

Ознайомившись з інформацією в газеті про створення при редакції клубу «Доля», наші читачі виявилися активнішими, ніж можна було собі уявити. Сумно, що в країні — та й по всьому світу — так багато одинаків. Що стільки людей шукає тепла та турботи. Частину листів уже переслано потенційно рідним душам — за визначенням нашого журі.

Для наступних дописувачів — два побажання. Перше: не варто писати лист, як шлюбне оголошення. Краще коротко, вичерпно і барвисто розкажіть про себе. Друге: ми не розглядатимемо листи без квитанції (копії) про річну передплату на «Голос України».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

 Клуб «Доля»

Астрологічний прогноз на 13 — 19 листопада

ОВЕН. Сприятливий період для придбання нових знань і навичок роботи з сучасною технікою. Спілкування і подорожі стануть більш інтенсивними, коло знайомств розшириться, сприяючи обміну ідеями та інформацією.

ТЕЛЕЦЬ. Якщо зможете подолати властиві вам у цей період фізичні лінощі і самовдоволення й активно візьметеся за розв'язання справ, що нагромадилися, на вас чекає успіх. Можливо, отримаєте довгоочікувану винагороду.

БЛИЗНЯТА. У вас виникне схильність до надмірно ефектних жестів з метою справити враження на оточуючих, але насправді ви намагаєтеся довести свої переваги самому собі. Романтичне захоплення додасть життєвої наснаги.

РАК. Завдяки піднесенню вашої душевної енергії, інтуїції і подоланню прихованих побоювань і тривог знайдете внутрішню силу і владу. Якщо плануєте ремонт або переїзд, то прийшов час його здійснити.

ЛЕВ. Не варто очікувати швидких результатів або негайного щастя і вдоволення, однак все, що трапиться за цей тиждень, згодом принесе вам користь. Особливо перспективними можуть стати поїздки, знайомства і навчання.

ДІВА. Участь у добродійних акціях підвищить ваш рейтинг. У цей час будуть прибутковими короткі поїздки і відрядження. Можливий істотний прогрес у бізнесі і професійній сфері, просування в кар'єрі.

ТЕРЕЗИ. Протягом цього тижня зможете остаточно розв'язати свої проблеми щодо рахунків, банківських операцій або угод. Активно використайте цей тиждень у будь-яких перспективних справах, успіх чекатиме в багатьох сферах.

СКОРПІОН. Ваші приховані від усіх дії змінять наявні обставини і справлять хороший вплив на розширення спільної діяльності, отримання кредиту, інвестицій. Прогресу досягнете в сферах, пов'язаних з аналізом одержаної інформації.

СТРІЛЕЦЬ. Ваша діяльність буде успішною, якщо взаємодіятимете з людьми або об'єднаннями, що вас оточують. Зосередьтеся на консультаціях, з'ясуванні юридичних питань, а також на попередніх переговорах.

КОЗЕРІГ. Організувати бізнес протягом цього тижня буде складно через відсутність потрібної інформації. Якщо не розслабитеся, то зможете впоратися з чималою кількістю повсякденних обов'язків і на роботі, і вдома.

ВОДОЛІЙ. Ваше керівництво не має повної інформації і тому може прийняти неправильне рішення. Відразу сперечатися не варто. Підготуйтеся, зберіть необхідну інформацію і тоді можете наполягати на своєму.

РИБИ. Активізуються давні спори, які ви не розв'язали через брак спільного погляду. Проведіть роз'яснювальну роботу або зверніться до авторитетної людини, до думки якої прислухаються.

 Усміхніться!

Помилився

— Коли я прийшов останнього разу додому напідпитку, діти мене не впізнали.
— А коли протверезів?
— Тоді я зрозумів, що потрапив до чужої квартири.

Хто лисіший?

Сваряться двоє лисих чоловіків.
— А ти лисіший за мене!
— Але чому? Ні в тебе, ні в мене на голові жодної волосини!
— А в тебе голова більша ніж у мене!

Надіслав Антон КОВРИЖКО.

Теребовля
Тернопольской області.

Тези і антитези

■ Щедрий не має ворогів, має тільки славу дурня.
■ Повернешся до природи — станеш мавпою.
■ Патріотизм плюс провінційність — ідіотизм, а провінційність без патріотизму — ідіотизм з плюсом.
■ У банановій республіці громадяни не банани, а мавпи.
■ Комплекс меншовартості зникне, якщо підвищити інтелектуальність і моральність.
■ Мрія мазохіста: жити в державі, якою править садист.
■ Там, де продають одне одного, існує розвинена ринкова економіка?

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

«Ой, не ріж косу...»

У всі віки мода на зачіски мінялася, а на косу —ніколи, —вважає Світлана Малиношевська і зберегла її донині на втіху рідним, а найбільше — синові. Заплетена Світланина коса має довжину 73 сантиметри. С. Малиношевська працює завввідділом районної газети «Кролевецький вісник», її добре знають і як гарного журналіста, і як автора двох збірок прози. А ще Світлана Михайлівна — постійний передплатник і читач «Голосу України».

Фото Бориса БОСАНЦЯ.

Кролевець Сумської області.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311207.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України